

«ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει» ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ‘‘Ορθόδοξη Κατήχηση’’

«Θεολογική προσέγγιση των Ιερών Μυστηρίων»
ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Αρχιμανδρίτης π. Δανιήλ Ψωίνος, Θεολόγος, Ιεροκήρυκας.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ 4η

Το Μυστήριο της Ιερωσύνης

Ιερωσύνη είναι το θεοσύστατο αυτό μυστήριο κατά το οποίο η Χάρη του Αγίου Πνεύματος μεταδίδεται σε κάποιον και εκείνος λαμβάνει ένα από τους τρεις βαθμούς της, αυτόν του διακόνου, του πρεσβυτέρου ή του επισκόπου. Με τη Χάρη της Ιερωσύνης πλέον ο κληρικός είναι επιφορτισμένος και εξουσιοδοτημένος από το σώμα της Εκκλησίας να τελεί τα Μυστήρια τα οποία συμβάλλουν στην αύξηση και προκοπή της. Το χάρισμα της Ιερωσύνης καθιστά αυτοστιγμεί τον προχειριζόμενο ικανό, ώστε με εγκυρότητα να ασκεί την πνευματική εξουσία και τα λειτουργήματα του οικείου ιερατικού βαθμού.

Ο Κύριος αμέσως μετά την έναρξη του σωτηριώδους έργου Του επέλεξε και τους εργάτες του αμπελώνα Του. Αυτοί είναι οι Άγιοι Δώδεκα Απόστολοι στους οποίους ο Χριστός ο Μέγας Αρχιερέυς μετέδωσε την Ιερωσύνη. Έπειτα οι Απόστολοι με τη σειρά τους μετέδωσαν την Ιερωσύνη του Χριστού στους διαδόχους τους, εκείνοι σε άλλους, αυτοί πάλι σε επομένους. Έτσι μέχρι και στις μέρες μας αλλά και μέχρι τη συντέλεια του κόσμου θα συνεχίζεται αυτή η παράδοση της Αγίας Ιερωσύνης δίκην ιεράς σκυταλοδρομίας. Αυτή η αλυσίδα που ξεκινάει από τους Αποστόλους και φτάνει μέχρι σε μας και που μεταφέρει αυτούσια την Ιερωσύνη ονομάζεται «Αποστολική διαδοχή». Σε περιπτώσεις που δημιουργείται για κάποιους λόγους πρόβλημα στην «Αποστολική Διαδοχή» τότε η «ιερωσύνη» δεν είναι κανονική και τα «μυστήρια» καθίστανται ανυπόστατα.

Σε πολλά χωρία των Ιερών Ευαγγελιστών φαίνεται η εκλογή από τον Κύριο των Αγίων Αποστόλων και η ανάθεση σ' αυτούς των τριών αξιωμάτων Του που αποτελούν και την ουσία του Μυστηρίου της Ιερωσύνης, δηλαδή του Προφητικού (διδασκάλου), του Αρχιερατικού (θύτου) και του Βασιλικού (ηγέτου). Έπειτα οι Απόστολοι με τη σειρά τους δια της επιθέσεως της χειρός μετέδιδαν το χάρισμα αυτό στους επομένους Επισκόπους, Πρεσβυτέρους, Διακόνους.

Τα αισθητά σημεία του Μυστηρίου της Ιερωσύνης είναι :

- 1) Η επίθεση των χειρών του επισκόπου
- 2) Οι σχετικές ευχές
- 3) Ο χειροτονούμενος

Το Μυστήριο της Ιερωσύνης τελείται άπαξ. Η τέλεσή του γίνεται πάντα και μόνο μέσα στη θεία Λειτουργία. Η χειροτονία του Διακόνου τελείται μετά τον καθαγιασμό των Τιμίων Δώρων, του Πρεσβυτέρου μετά τη Μεγάλη Είσοδο και του Επισκόπου μετά τον Τρισάγιο Ύμνο.

Ο Επίσκοπος λαμβάνει το πλήρωμα της Ιερωσύνης. Ο Πρεσβύτερος λαμβάνει τη Χάρη να τελεί όλα τα Μυστήρια πλην του αγιασμού του Αγίου Μύρου, της Ιερωσύνης και των Εγκαινίων Ναού που τελεί μόνο ο Επίσκοπος. Ο Διάκονος όπως λέει η λέξη διακονεί τον Επίσκοπο ή τον Πρεσβύτερο χωρίς να τελεί Μυστήριο. Η δε ηλικία όπου κάποιος μπορεί να χειροτονηθεί ορίζεται από τους Ιερούς Κανόνες: Ο Διάκονος μετά τα 25 έτη, ο Πρεσβύτερος μετά τα 30 έτη και ο Επίσκοπος μετά τα 35 έτη.

Η Ιερωσύνη διακρίνεται στη «γενική» και στην «ειδική». Την «γενική» Ιερωσύνη φέρουν όλοι οι Χριστιανοί αφού τυγχάνουν βαπτισμένοι και χρισμένοι. Αποτελούν μέλη του σώματος του Χριστού και συμμετέχουν έτσι στην τέλεση των Ιερών Μυστηρίων. Την «ειδική» Ιερωσύνη την αποκτούν ορισμένοι άνθρωποι για να διακονούν το εκκλησιαστικό σώμα. Η Ιερωσύνη δεν είναι αξίωμα και εξουσία με την κοσμική έννοια αλλά διακονία.

Ο κληρικός και των τριών βαθμών καθίσταται κληρικός δια της χειροτονίας. Η λέξη σημαίνει «ανάταση χειρών». Δια της χειροτονίας μεταδίδεται η Χάρις του Αγίου Πνεύματος και θεραπεύει τα ασθενεί, αναπληρεί τα ελλείποντα και καθαγιάζει τον χειροτονούμενο. Έτσι ο κληρικός αναγεννά τους ανθρώπους, τους καθιστά σύνναιμους και σύσαρκους Χριστού. Κηρύττει το λόγο του Θεού, ποιμαίνει το λαό. Γίνεται πνευματικός οδηγός και θεραπευτής ψυχών. Με λίγα λόγια προετοιμάζει τους ανθρώπους να γίνουν ουρανοπολίτες.

Κάποιος που θέλει να καταστεί κληρικός οφείλει να έχει αγνά ελατήρια, την έξωθεν καλή μαρτυρία, να μην έχει διαπράξει αμάρτημα κωλυτικό της Ιερωσύνης, να διαθέτει πνευματικές και ψυχικές ικανότητες, να είναι μορφωμένος. Οι περιπτώσεις επιλογής της Ιερωσύνης κατά το παρελθόν για βιοποριστικούς λόγους ή για αποκατάσταση είναι καταδικαστέες.

Η Ιερωσύνη του παλαιού νόμου θεσπίστηκε από το Θεό δια του Μωυσέως και του Ααρών. Η «χειροτονία» ετελείτο με επίχριση από το Μωυσή μπροστά στη Σκηνή του Μαρτυρίου. Οι Ιερείς της Παλαιάς Διαθήκης είχαν ως καθήκον να προσεύχονται για το λαό, να διδάσκουν τα παιδιά, να δικάζουν ασυμφωνίες μεταξύ των πιστών, να πιστοποιούν την υγεία κάποιου. Επίσης δεν επιτρεπόταν να πιούν κρασί, να ξυρίσουν τα μαλλιά τους, να διαθέτουν οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο.

Η Ιερωσύνη υπάρχει και ενεργεί κάτω από προϋποθέσεις μέσα στην Εκκλησία. Σε κάποιες από αυτές για κάποιους λόγους ενδέχεται να «κωλυθεί» η Ιερωσύνη με ποιινή που θα επιβάλλει ο επίσκοπος. Τότε ο Ιερέας και γενικότερα ο κληρικός δεν μπορεί να τελήσει μυστήρια.

Η Αγία Ιερωσύνη του Χριστού «υπάρχει για να μη δεμονιστεί ο κόσμος».